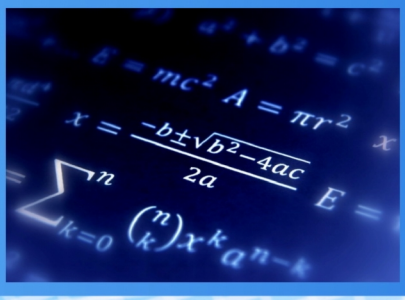
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»

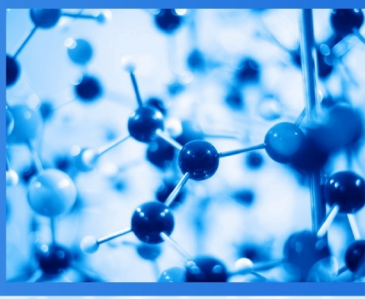
15 травня 2017 р.

НОВІ ВИМІРИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

Переяслав-Хмельницький

№1

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«НОВІ ВИМІРИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ»

15 травня 2017 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2017

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды »

STATE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT
«Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»

Совет молодых ученых университета
Council of young scientists of the University

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
«НОВЫЕ ИЗМЕРЕНИЯ НАУЧНОГО ПОЗНАНИЯ»
15 мая 2017 года

Materials
Of the II International scientific and practical Internet-conference
«NEW SCIENTIFIC KNOWLEDGE MEASUREMENTS»
May 15, 2017

Сборник научных трудов
Collection of the scientific materials

Переяслав-Хмельницкий – 2017
Pereiaslav-Khmelnytskyi – 2017

УДК 001
ББК 72В7
Н 94

«Нові виміри наукового пізнання»: зб. Матеріалів Міжнарод. наук. практ. інтернет-конф., 15 трав. 2017 р. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вип. 1. – 122 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»;
Енсенов К.А. − кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту історії держави КН МОН Республіки Казахстан;
Лукашевич О.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та культури України ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», генеральний директор Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»;
Коцур В.В. – кандидат політичних наук, голова Ради молодих учених університету;
Гайдаєнко І.В. – кандидат історичних наук, учений секретар Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», викладач кафедри документознавства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», секретар Ради молодих учених університету;
Гайдаєнко Ю.В. – кандидат технічних наук, асистент кафедри електромеханіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського»;
Коваленко М.А. - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри електромеханіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського»;
Вовкодав С.М. – завідуючий науково-дослідного сектора «Музей космоса» Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»;
Вовкодав В.О. – лаборант навчально-наукового центру центру усної історії кафедри історії та культури України ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

© Рада молодих учених університету
© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

«Новые измерения научного познания»: сб. материалов Междунар. научн.-практ. интернет-конф., 15 мая. 2017 г. – Переяслав-Хмельницкий, 2017. – Вып. 1. – 122 с.

«New scientific knowledge measurements»: materials of the 1-st scientific-practical. Internet Conf., May 15. 2017 - Pereiaslav-Khmelnytskyi, 2017. - Vol. 1 - 122 Pages.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины, ректор ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды»;

Енсенов К.А. − кандидат исторических наук, старший научный сотрудник Института истории государства КН МОН Республики Казахстан;

Лукашевич О.М. − кандидат исторических наук, доцент кафедры истории и культуры Украины ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды», генеральный директор Национального историко-этнографического заповедника «Переяслав»;

Коцур В.В. – кандидат политических наук, председатель Совета молодых ученых университета;

Гайдаенко И.В. – кандидат исторических наук, ученый секретарь Национального историко-этнографического заповедника «Переяслав», преподаватель ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды», секретарь Совета молодых ученых университета;

Гайдаенко Ю. В. – кандидат технических наук, ассистент кафедры электромеханики Национального технического университета Украины «Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»;

Коваленко М. А. – кандидат технических наук, старший преподаватель кафедры электромеханики Национального технического университета Украины «Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»;

Вовкодав С.М. – заведующий научно-исследовательского сектора «Музей космоса» Национального историко-этнографического заповедника «Переяслав»;

Вовкодав В.А. – лаборант учебно-научного центра устной истории кафедры истории и культуры Украины ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды».

EDITORIAL BOARD:

Kotsur V. – Doctor of History, professor, academician of the NAPS of Ukraine, Rector of the State Higher Educational Establishment «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»;

Ensenov K. – Candidate of History, senior research worked of the Institute of History of State KH MES of the Republic of Kazakhstan;

Lukashevich O. − Candidate of History, assistant professor of the Department of the Ukrainian History and Culture «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University», General Director of the National Historical and Ethnographic Reserve «Pereiaslav»;

Kotsur V. – Candidate of Political Sciences, chairman of the Council of Young Scientists of the University;

Gaidaenko I. – Candidate of History, Scientific Secretary of the National Historical and Ethnographic Reserve «Pereiaslav», Lecturer of the Documentation department of the «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University», Secretary of Council of Young Scientists of the University;

Gaidaenko Y. – Candidate of Technical Sciences, Assistant of the Department of Electromechanics Department of the National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute named after Igor Sikorsky»;

Kovalenko M. – Candidate of Technical Sciences, Senior Lecturer of the Electromechanics Department of the National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute named after Igor Sikorsky»;

Vovkodav S. – Head of the research sector «Space Museum» National Historical and Ethnographic Reserve «Pereiaslav»;

Vovkodav V. – Laboratory assistant of the Center of oral history Department of the Ukrainian History and Culture «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University».

©Совет молодых ученых университета
©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды»

©Council of young scientists of the University
©STATE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»

ЗМІСТ/СОДЕРЖАНИЕ/CONTENTS:

СЕКЦІЯ: БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Олександра Гургенідзе, Наталія Васильєва
ОПТИМІЗАЦІЯ УМОВ ВИЛУГОВУВАННЯ МЕТАЛІВ ТЕХНОГЕННИХ ВІДХОДІВ 8

Бақытгүл Елубаева, Гулим Тасбулатова
БИОЛОГИЯ ПӘНІН ОҚЫТУДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ЭКСПЕРИМЕНТ ЖҮРГІЗУ 13

Бақытгүл Елубаева, Гулим Тасбулатова
БИОЛОГИЯ САБАҒЫНДА ЗЕРТХАНАЛЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫ ЖҮРГІЗУДІҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ 18

Ермек Айдана, Гулим Тасбулатова
БИОЛОГИЯ САБАҚТАРЫНДА ЖАҢА ФОРМАТТАҒЫ ЖЕТІ МОДУЛЬДІ ПАЙДАЛАНУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ 21

Ермек Айдана, Гулим Тасбулатова
МЕКТЕПТЕ БИОЛОГИЯ САБАҒЫНАН ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМ САПАСЫН ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ 25

Ермек Айдана, Гулим Тасбулатова
БИОЛОГИЯ САБАҒЫНДА БЛУМ ТАКСОНОМИЯСЫН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ПӘНГЕ ДЕГЕН ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ 30

Гулим Тасбулатова, Асем Замзиева
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН СТАТУСЫ БАР АУМАҚТАР 35

Ильясова Гулсана, Гулим Тасбулатова
БИОЛОГИЯ ПӘНІН ОҚЫТУДА КӨРНЕКІЛІКТЕРДІ ҚОЛДАНУ 39

Анастасія Келар, Вікторія Якименко
ВПЛИВ ТІАМІНУ ТА ТІОХРОМУ НА ВМІСТ НУКЛЕЇНОВИХ КИСЛОТ В КРОВІ БІЛИХ ЩУРІВ 41

СЕКЦІЯ: ВІЙСЬКОВІ НАУКИ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Юлія Прасул, Яна Іхненко
ТОПОГРАФО-КАРТОГРАФІЧНА ПІДГОТОВКА ЛІЦЕЇСТІВ ЯК ОСНОВА УСПІШНОСТІ КУРСАНТІВ 44

СЕКЦІЯ: ГЕОЛОГІЯ

Аліна Кожаєва, АлінаСемикопенко
РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРИВОРІЗЬКОГО ЗАЛІЗОРУДНОГО БАСЕЙНУ 48

СЕКЦІЯ: ЕНЕРГЕТИКА

Олександр Бичківський, Олександр Чермалих
ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЗАСТОСУВАННЯ ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНИХ УСТАНОВОК НА ОСНОВІ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ВІТРОВОГО ПОТОКУ 51

Іванна Войтюк
НЕОБХІДНІСТЬ, РЕАЛІЗАЦІЯ І ПЕРСПЕКТИВА ПЕРЕХОДУ З ІСНУЮЧОЇ НАПРУГИ 10 кВ НА 20 кВ В УКРАЇНІ 57

Костянтин Гордієнко

ЯКІСТЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ 63
Наталія Докійчук
СУЧАСНІ КОМУТАЦІЙНІ АПАРАТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ НАДІЙНОСТІ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ 68
Олександр Непша, Галина Дорожко
СОНЯЧНА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ С. НОВЕ ТОКМАЦЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТЕ ПІДПРИЄМСТВО 74
Віталій Конопко
РЕАЛІЗАЦІЯ КОДУ ПРОГРАМИ ДО АЛГОРИТМУ КЕРУВАННЯ МІКРОМЕРЕЖЕЮ НА ОСНОВІ УМОВИ ІНВАРІАНТНОСТІ СТАНУ ЗАРЯДЖЕНОСТІ ЕЛЕКТРИЧНОГО АКУМУЛЯТОРА 78
Андрій Осипчук
ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ НАДІЙНОСТІ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ ТА ВПЛИВ НА НИХ 82
Андрій Сухін, Артем Тищенко
ВИРІШЕННЯ ОПТИМІЗАЦІЙНИХ ЗАДАЧ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ 88

СЕКЦІЯ: СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Александра Врублевская, Екатерина Микулович
МОЛОЧНАЯ ОТРАСЛЬ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ 93
Марина Дорошенко, Тетяна Чорна
ЕФЕКТИВНІСТЬ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА ЙОГО МІСЦЕ НА МІЖНАРОДНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ 98
Валентина Іванова, Олександр Непша, Микола Стецишин
ЗАХОДИ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ҐРУНТІВ І ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОЛАНДШАФТІВ БАСЕЙНУ РІЧКИ МОЛОЧНОЇ 105

СЕКЦІЯ: ФІЗИКА

Марина Малиновська, Олена Шадріна, Віталій Юхимович
ЗАСТОСУВАННЯ РАДІОАКТИВНИХ ІЗОТОПІВ У МЕДИЦИНІ 111

СЕКЦІЯ: ХІМІЯ

Оксана Дуда-Ільчук, Максим Дейнека, Юрій Шевчук
ВПЛИВ СМЗ НА ТЕСТ-ОБ'ЄКТ РЯСКУ МАЛУ (LEMNA MINOR L.) 115

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ/СВЕДЕНЬЯ ОБ АВТОРАХ/ INFORMATION ABOUT THE AUTHORS:

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

УДК 579

Олександра Гургенідзе, Наталія Васильєва
(Одеса, Україна)

«ОПТИМІЗАЦІЯ УМОВ ВИЛУГОВУВАННЯ МЕТАЛІВ ТЕХНОГЕННИХ ВІДХОДІВ»

Проведено оптимізацію умов біологічного вилуговування германію з відвалів Центральної збагачувальної фабрики (ЦЗФ) Львівсько-Волинського вугільного басейну. Дослідження було спрямоване на інтенсифікацію процесу за рахунок використання власної ацидофільною мікробіоти субстрату (відвали).

Ключові слова: *біологічне вилуговування, техногенні відходи, хемолітотрофні мікроорганізми,оптимізація, дисперсійний аналіз.*

The optimization of conditions for bioleaching germanium from dumps Central concentrating factory of Lvov-Volyn coal basin was carried. The aim of the study was the intensification of the process due to the activation of its own acidophilic microbiota of substrate.

Keywords: *biological leaching, techogenic waste, chemolithotrophic microorganisms, optimization, variance analysis.*

Для останніх десятиліть характерне гігантське зростання вжитку енергетичних і мінеральних ресурсів: вугілля, нафти, газу, рудних і нерудних корисних копалини. Однією з проблем гірничодобувної і переробної промисловості нині є виснаження запасів багатих металами руд і, з іншого боку, накопичення токсичних техногенних відходів, які сьогодні розглядають як нетрадиційні джерела мінеральної сировини із-за високого вмісту корисних компонентів [1-3]. Території, на яких сконцентровані підприємства гірничо-збагачувального і енергетичного комплексів і навколо яких упродовж багатьох років складуються техногенні відходи є зонами екологічного ризику [4-6].

Тому, в останні роки посилилася тенденція інтеграції різних наукових напрямків в одному дослідному експерименті. Таке «злиття» різних методик при постановці досвіду та підходів до остаточного аналізу результатів дають свої плоди, дозволяючи висвітлити «нечіткі», незрозумілі моменти, які виникають в процесі дослідження. В першу чергу це корисно для біологічних досліджень, оскільки, навіть вдаючись до постановки експерименту з усіма спочатку відомими і «прозорими» для дослідника даними, результат може виявитися непередбачуваним. Цей феномен виникає за рахунок того, що в біологічних дослідженнях, основну роль грають живі біологічні системи, функціонування яких, вносить непередбачені корективи в абсолютно «чистий» і коректний по свій суті експеримент. Ця особливість є основною причиною труднощів при інтерпретації результатів, які можуть значно розрізнятися від досвіду до досвіду. Однак, найчастіше такі моменти, дозволяють біологам

УДК 338.43

Марина Дорошенко, Тетяна Чорна
(Ірпінь, Україна)

ЕФЕКТИВНІСТЬ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА ЙОГО МІСЦЕ НА МІЖНАРОДНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ

В статті розглянуто сучасні аспекти функціонування агропромислового комплексу України, проаналізовано його місце на міжнародних товарних ринках, визначено основні проблеми, що знижують ефективність функціонування галузі та зазначено пріоритетні напрямки державної політики щодо її підвищення.

Ключові слова: *агропромисловий комплекс, сільське господарство, ефективність, експорт сільськогосподарської продукції, міжнародні товарні ринки.*

In article modern aspects of agriculture of Ukraine, analyzed its place in the international commodity markets, the main problems that reduce the efficiency of the industry and stated priorities of state policy for its improvement.

Keywords: *agricultural complex, agriculture, efficiency, exports of agricultural products, international commodity markets.*

Постановка проблеми. Ефективність аграрного сектора є важливим чинником забезпечення економічної й політичної стабільності держави та матеріального добробуту громадян. Україна має значний потенціал для розвитку аграрного сектору економіки, який, нажаль, залишається все ще нереалізованим. За умови достатнього фінансування та наявності відповідної інфраструктури, Україна цілком спроможна стати провідним експортером в усіх галузях аграрного сектора, як з низьким (наприклад, зернових), так і з високим валовим прибутком (м'яса, молочної продукції, продукції переробки фруктів та овочів).

Метою даної статті є аналіз ефективності функціонування агропромислового комплексу України, визначення основних проблем та перспектив його розвитку, а також місця вітчизняного АПК на міжнародних товарних ринках.

Виклад основного матеріалу. Сільське господарство є однією з провідних галузей економіки України, яка має значні природні конкурентні переваги. Площа сільськогосподарських земель України – найбільша в Європі – 41,5 млн га (70% території країни), з них – 32,5 млн га використовуються для вирощування сільськогосподарських культур. Сприятливими факторами для розвитку АПК є також близькість основних ринків збуту, транспортна інфраструктура (залізниця, дороги, порти), постійне зростання світового попиту на продовольчі продукти і альтернативну енергетику, а також наявність порівняно дешевих трудових ресурсів. Сектор забезпечує близько 10% валової доданої вартості, тут зайнято понад 3,5 млн населення (17% зайнятих в Україні) [1].

Основний напрямок українського агробізнесу – рослинництво (близько 70% сільськогосподарської продукції). У структурі валової сільськогосподарської продукції найбільш важливе значення відіграють зернові та зернобобові культури (26,5%), технічні культури (19,4%), овочі (18,1%) [1]. За останні роки Україна, завдяки своїм ґрунтам і агрокліматичним умовам, істотно збільшила обсяги виробництва сільськогосподарської продукції (табл. 1) і експорт зерна, ставши одним з провідних світових виробників та експортерів.

Таблиця 1. Продукція сільського господарства (млн. грн.) [5]

Роки	Господарства усіх категорій		
	продукція сільського господарства	в тому числі	
		продукція рослинництва	продукція тваринництва
2010	187526,1	120591,4	66934,7
2011	225381,8	157561,9	67819,9
2012	216589,8	145843,6	70746,2
2013	246109,4	172131,2	73978,2
2014	251427,2	177707,9	73719,3
2015	239467,3	168439,0	71028,3
2016	254018,1	184816,4	69201,7

На міжнародних ринках в трійку найважливіших зернових культур входить пшениця, рис і кукурудза. Пшениця, яка є основою раціону мільярдів людей, вирощується в усьому світі. Проте, понад 65% глобального виробництва цієї культури припадає на декілька країн. Безперечними світовими лідерами у в цій галузі є Китай (17,7% світового обсягу виробництва), Індія (11,8%) і Росія (8,3%). У 2016 р. Україна посіла 7-ме місце серед найбільших експортерів цього виду зернових, виробивши 27,3 млн т пшениці (для порівняння, лідер рейтингу – Китай виробив у вказаному періоді 130 млн. т, Індія – 86,6 млн. т, Росія – 61 млн т).

Крім того, Україна знаходиться серед лідерів у світовому експорті таких культур як кукурудза і ячмінь. Слід зазначити, що зростання обсягів виробництва було зумовлено розширенням посівних площ, а також підвищенням продуктивності виробництва. Наразі в сільськогосподарському секторі України спостерігається тенденція до вирощування зернових та технічних культур, ефективне виробництво яких потребує великих земельних площ. З іншого боку, незначний прогрес досягнуто в розвитку переробки сільськогосподарської продукції та виробництві продовольства з високою доданою вартістю.

Тваринництво (30% випуску сільськогосподарської продукції) представлене вирощуванням худоби та птиці (14,1%), виробництвом молока (11,5%) та яєць (3,6%) [1]. Дані щодо обсягів виробництва основної продукції тваринництва, а також щодо поголів'я худоби та птиці представлені в табл. 2.

В контексті зростання обсягів виробництва та експорту протягом останнього десятиліття аграрний сектор України набув нового значення для національної економіки. Проте різке падіння промислового виробництва і згортання металургійного експорту внаслідок конфлікту на сході України зумовило прискорену реструктуризацію економіки, значно підвищивши значення агросектору у її структурі та експорті. Варто зазначити, що АПК став сектором, який продовжив зростання у кризовий 2014 р. (+ 2,2% р/р (без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя)) та вперше став лідером за обсягом експортних поставок [1].

Аграрний експорт України в 2016 р склав $ 15,5 млрд. У загальному обсязі експорту агропромислова продукція має частку в 42,5%. Причому, зовнішньоторговельний оборот продукції агропромислового комплексу за минулий рік досяг $ 19,6 млрд, або 26,1% від загального зовнішньоторговельного обороту країни.

Таблиця 2. Тваринництво України (без урахування тимчасового окупованої території АР Крим і м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції) [6]

п/п	Показники	Одиниці вимірювання	Значення	Області-лідери та їх частка в загальному обсязі (%)
Обсяги виробництва (реалізації)				
1	Реалізовано на забій сільськогосподарських тварин	тис. т	538,2	Вінницька, Черкаська, Дніпропетровська, Київська, Харківська, (50,7%)
2	Вироблено молока всіх видів	тис. т	1176,0	Полтавська, Вінницька, Черкаська, Житомирська, хмельницька (36,3%)
3	Одержано яєць від свійської птиці всіх видів	млн. шт	2110,8	Київська, Хмельницька, Дніпропетровська, Полтавська, Вінницька (48,3 %)
За поголів'ям (станом на 01 березня 2017 року)				
4	Кількість ВРХ	тис. гол.	3952,7	Вінницька, Полтавська, Хмельницька, Львівська, Житомирська

				(32,2 %)
5	Кількість корів	тис. гол.	2120,8	Вінницька, Хмельницька, Полтавська, Львівська, Чернігівська (30,9 %)
6	Кількість свиней	тис. гол.	6602,5	Київська, Донецька, Дніпропетровська, Тернопільська, Львівська (32,6%)
7	Кількість овець та кіз	тис. гол.	1438,4	Одеська, Закарпатська, Харківська, Запорізька, Миколаївська (53,8%)
8	Кількість свійської птиці всіх видів	тис. гол.	194736,6	Вінницька, Київська, Черкаська, Дніпропетровська, Харківська (54,0%)

В цілому експорт української аграрної продукції зріс на 4,5% в порівнянні з 2015 р. Основна продукція експорту в 2016 р – зернові культури, рослині олії і насіння олійних культур, а також соя, цукор і м'ясо. Крім того, експерти відзначають збільшення обсягів експорту меду,бобових овочів (горох, квасоля, боби) і цукру – з 115 тис. до 466 тис. т. Регіональна структура експорту сільськогосподарської продукції за 2016 р. виглядає наступним чином: країни Азії – 45,9% ($ 7,1 млрд); європейські країни – 27,5% ($ 4,24 млрд); країни Африки – 15,7% ($ 2,42 млрд); країни СНД – 7,7% ($ 1,19 млрд); США – 0,9% ($ 0,044 млрд); інші країни – 2,9% ($ 0,44 млрд). Найбільші імпортери продукції АПК України представлені в табл. 3.

Таблиця 3. ТОП-10 країн - найбільших імпортерів української агропромислової продукції [4]

Місце в рейтингу	Країна	Основна продукція	Обсяг товарообороту, млн. дол.
1	Індія	соняшникова олія, пшениця	1580
2	Єгипет	зернові, соняшникова олія, соя, м'ясо, молоко	1328
3	Китай	зернові, соняшникова олія, борошно пшеничне	1026
4	Іспанія	зернові, жири та олії рослинного і тваринного походження, залишки і відходи харчової промисловості	828
5	Нідерланди	зернові, жири та олії, насіння і плоди олійних культур, відходи харчової	708

		промисловості, м'ясо, субпродукти	
6	Італія	зернові, жири та олії рослинного і тваринного походження	678
7	Ісламська республіка Іран	зернобобові, соняшникова олія, м'ясо ВРХ	626
8	Туреччина	Соняшникова олія, зернові, горіхи, соєві боби	609
9	Польща	зернові, жири та олії рослинного і тваринного походження, залишки і відходи харчової промисловості	506
10	Білорусь	картопля, овочі, фрукти, соєвий шрот	403

У 2016 році в цілому українському експорті спостерігалась тенденція до зниження показників, проте агропромисловий сектор демонстрував стійкість. На фоні зменшення сукупного експорту частка аграрної продукції в загальному обсязі зарубіжних поставок, здійснених Україною, зростала: питома вага АПК і харчової промисловості в експорті становила в 41,3% (40,8% в грошовому вираженні). Причому 11% усього експорту України забезпечено соняшниковою олією, а ще 10% – кукурудзою.

В цілому слід зазначити, що незважаючи на позитивні тенденції, продуктивність АПК України істотно відстає від інших країн. Наприклад, урожайність зернових культур в Україні набагато нижча від її конкурентів, зокрема США і країн Західної Європи. Рівні інтенсивності у Німеччині та Франції в дев'ять разів перевищують українські показники. Польща, маючи менш продуктивні ґрунти також забезпечує вищу урожайність зернових. Таким чином, сільське господарство могло б забезпечувати значно більший внесок в економіку держави і добробут її громадян. Наразі в умовах макроекономічної нестабільності та євроінтеграції можна виділити декілька основних проблем, які знижують ефективність функціонування АПК України [3]:

1. Анексія Російською Федерацією Автономної Республіки Крим. Окупація півострова призвела до необхідності прийняття рішення щодо перекриття в 2014 році Північно-Кримського каналу, що на 85 % забезпечував потреби АРК у воді (850 млн $м^3$/рік). При цьому 72 % цієї води використовувалося на потреби аграрного сектору економіки. Така ситуація призводить до нанесення незворотних втрат родючості ґрунтів, що знаходяться на територій АРК.

2. Ведення військових дій на Донбасі, що призводить до розбалансування міжгосподарських відносин в АПК та знижує рівень його інвестиційної привабливості.

3. Диспропорції розвитку внутрішнього аграрного ринку. Загострення регіональних диспропорцій виробництва сільськогосподарської продукції, занедбана дорожньо-транспортна інфраструктура сільських територій та несформованість ефективних міжгалузевих логістичних взаємозв'язків є основними причинами дисбалансу в розвитку внутрішнього аграрного ринку. Як наслідок, виникає дефіцит та перенасичення окремих видів

сільськогосподарської продукції в регіонах, надмірна кількість каналів розподілу та посередників на ринку, нераціональний механізм формування цін на продукцію тощо.

4. Дисбаланс у виробництві продукції сільського господарства. Наразі низькою залишається частка тваринництва в структурі валової продукції сільського господарства. Як наслідок – спостерігається дефіцит на ринку та стимулюється імпорт продукції тваринництва, а також має місце негативний вплив на процес раціонального функціонування АПК та використання природних ресурсів. Крім того, високою залишається частка господарств населення в загальній структурі виробництва продукції сільського господарства, що зумовлює зниження конкурентоспроможності вітчизняного АПК на внутрішньому і зовнішньому ринках, погіршення якості і безпечності сільськогосподарської продукції, ускладнення процесу моніторингу за дотриманням діючих норм і стандартів у галузі.

5. Невизначеність формату функціонування ринку земель сільськогосподарського призначення, що посилює ризики макроекономічної нестабільності господарювання в аграрній сфері. Фермери та потенційні інвестори не мають чіткого уявлення щодо перспектив розвитку ринку сільськогосподарських земель, що перешкоджає процесу модернізації АПК, обмежує параметри нарощення капіталу та нівелює стимули реалізації довгострокових проектів в аграрній сфері.

6. Недостатня інтеграція вітчизняного АПК в аграрний ринок країн ЄС, що негативно відображається на ефективності використання виробничо-ресурсних потужностей АПК, знижує резерви формування ВВП, обмежує джерела податкових надходжень до державного бюджету, перешкоджає створенню нових робочих місць.

7. Занепад та депресивний характер розвитку сільських територій. Відсутність належного дорожньо-транспортного сполучення, достатньої кількості об'єктів ринкової, фінансової, підприємницької, інноваційної, соціальної, побутової, комунікаційної та культурної інфраструктури суттєво обмежує можливості для підвищення ефективності функціонування АПК, створює перешкоди розвитку підприємницької діяльності в аграрній сфері, стримує формування міжгосподарських кластерів і налагодження транскордонного співробітництва, зумовлює зростання частки трансакційних витрат у діяльності сільськогосподарських підприємств.

Висновки. Аналіз сучасного стану та основних проблем агропромислового комплексу України дозволяє сформулювати пріоритетні напрямки державної політики щодо підвищення ефективності функціонування галузі: 1) Підвищення інвестиційної привабливості АПК, розробка диверсифікованих механізмів залучення інвестиційних ресурсів з метою модернізації техніко-технологічної бази вітчизняного АПК; 2) Збалансування внутрішнього аграрного ринку, розбудова його інфраструктурно-логістичного забезпечення, формування міжгалузевих виробничо-збутових регіональних кластерів; 3) Модернізація виробничих потужностей АПК, збалансування його галузевої структури, стимулювання трансформації господарств населення у фермерські господарства; 4) Удосконалення нормативно-правового

регулювання земельних відносин; 5) Наближення вітчизняного аграрного законодавства до засад Спільної аграрної політики країн (САП) ЄС, узгодження національної системи контролю за безпекою продуктів харчування з європейськими нормами і стандартами; 6) Розробка механізмів подолання стагнації та депресивного характеру розвитку сільських територій.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Аграрний сектор України: тенденції, суб'єкти, перспективи реформування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://newukraineinstitute.org/media/news/549/file/Agro%202015.pdf.
2. Єдина комплексна стратегія та план дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 роки (Проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minagro.gov.ua/node/1602.
3. Щодо підвищення ефективності функціонування АПК України в умовах макроекономічної нестабільності та євроінтеграції. Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/articles/2293/.
4. Національний агропортал Latifundist [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://latifundist.com.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/.
6. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minagro.gov.ua/.